

IRAKASLEAREN BEGIRADA SENTIKORRAREN ERAIKUNTZA

Tesiaren egilea: Eider Salegi Arruti

Unibertsitatea: Mondragon Unibertsitatea (MU)

Saila: Berrikuntza eta Esku-hartzea Hezkuntza Inklusiboan Saila

Tesi-zuzendaria: Alexander Barandiaran Arteaga eta Iñaki Larrea Hermida

Tesiaren laburpena:

Haurren lehen urteak haren bizitzako garrantzitsuenak dira. Izan ere, urte horietan zehar izandako esperientziek haren etorkizuneko egunerokoan eragin zuzena izango dute. Etapa horretan ezartzen dira helduaroko oinarriak, eta haurtzaroan bizi izandako esperientzien arabera izango da haurren etorkizuneko garapen sozial nahiz pertsonala. Haurtzaroan, nortasun oso baten eta, jakina, bizitza oso baten lehen zutarriak finkatzen dira. Helduak bizitza osoan zehar ikasten jarraituko badu ere, lehen urte horietan hasten da izatea eratzten. Horregatik, neurri handi batean, Haur Hezkuntzak haur batentzat duen garrantziaren aldarria ere egin nahi da tesi honetan.

Haurrak eskolan ordu asko igarotzen dituzenez, irakaslearen rola eta jarrerak berebiziko garrantzia du haurrarentzat. Izan ere, irakasleari dagokio eskola-orduetan, behintzat, haurrari hazteko eta garatzeko behar dituen baldintza eta baliabide egokiak eskaintzea. Horregatik, haurren ongizatea helburu, irakasleak jarrera goxoa eta gertukoa izateaz gain, haurren beharrak identifikatu eta horiei erantzun kontingenteak ematen jakin behar du. Eta, horretarako, ezinbestean, sentikortasunez jokatu behar du. Horrela lortuko du haurren atxikimendu-irudi bihurtzea, eta, bide batez, haurrari oinarri segurua eskaintzea.

Horrela bada, eztabaida ezina da irakasleak Haur Hezkuntzan duen ardura; handia, oso. Eta haren jardunean, identitate profesionalak zein pertsonalak zerikusi handia du. Horrenbestez, identitatea funtsezko osagaia da irakasleen profesionaltasunari begira, eragina baitu irakasle izan eta jarduteko moduan, baita besteekin harremanak izateko orduan ere. Begirada sentikorra du identitate sentikorra agertzen duen irakasleak eta, begirada sentikor horretan, dimentsio pertsonala funtsezkoa da; hau da, irakasleen bizipenek eragin zuzena izango dute haren bizitza osoan zehar. Dimentsio pertsonalaren baitan kokatzen dira norbere historiak, trebetasunak, pentsamenduak, sinismenak, gaitasunak eta autoestimua, besteak beste. Alderdi pertsonala funtsezkoa da lan profesional egokia egiteko, irakasleak bizi izandako egoeren esperientziaren arabera jarriko baititu bere jokabide eta ekintzak praktikan.

Zentzu horretan, irakaslearen ongizatean ere jartzen da begirada; ongizatea jaisten denean, sentikortasuna jaitsi egiten baita. Estres-egoerek eta ongizate-mailak eragina dute sentikortasunean, eta horren aurrean erresilientzia da faktore erraztatzaile nagusietariko bat. Ongizaterik ez duen irakasle batek nekez eskaini ahalko dizkio hurrari bere garapenean aurrera egiteko baliabideak. Irakaslearen alderdi pertsonal horretan erresilientzia da bere lanak aurrean jartzen dizkion zailtasun eta erronkei aurre egiteko giltza, pertsona bere garapen-prozesuan zaugarriena egiten duten egoerak ulertzen saiatzeko aukera ematen baitu. Ikerketa honetan gai horiek guztiak arakatu dira.

Zazpi irakasleren bizitza-kontakizunak oinarri hartu eta elkarrizketa biografi-koetatik abiatuta, haien identitate pertsonal eta profesionalarekin zerikusia duten hainbat aldagai aztertu dira. Horretaz gain, irakaslearen begirada sentikorraren definizioan eta eraikuntzan sakondu da eta berau garatzeko beharrezkoak diren gakoak identifikatu dira. Halaber, funtsezkoa da irakasleak bere praktikari buruzko hausnarketa kritikoa egitea, bere nortasun pertsonala etengabe eraikiz. Irakasle onak hezi eta garatzen lagundu ahal izateko, ezinbestean, formazioan arreta jarri beharra dago, bai Hezkuntza Fakultateetako hasierako formazioan, baita irakasleen etengabeko formazioan eta garapen profesionalean ere.